NARODNI VESTNIK

NARODNE, SOCIALNE,

Št. [illegible]—[illegible] TORK, SOBOTA, [illegible] JUNIJA [illegible]. — GORICA, 12. JUNIJA 1913. Volume [illegible]. — Letnik [illegible].

MINNESOTA ZMAGA ZOPER ŽELEZNICE.

PRAVDNIŠKE VESTI SVOČUJEJO VOJSKO ZA MILJO IN VEČ. VOTUMIRA SO MILIJONA ZA STROŠKE. SUP. COLLINS IMENUJE SISTEM "MILJAŠE". SEDI SEDA ČETRTINA LETNIH SE MAMANOV V U. S. 1912. ŽELEZNICE DOLGUJEJO LJUDSTVU 3,000,000 DOLARJEV.

St. **Paul, Minn., 11. junija.** — **Minnesota je popolnoma zmagala v boju zoper železniške družbe.**

United States Supreme Court (najvišje **sodišče Združenih držav**) **je enoglasno sklenil:**

Da ima država popolno pravico določevati voznino in tovornino v mejah svojega področja, in da ni majo vgovori Great Northern in Northern Pacific železnice v tem oziru prave podlage, pač pa, da se naj ozira na lokalno železnico Minneapolis & St. Louis.

Nasledek tega odloka bo, da se bo znižala tovornina na potrebščine **20 odstotkov**, in da pride v veljavo zopet v teku 30 dni dvo centna vožnja za **osebni** promet za miljo.

Ta sklep konča tožbe, ki so se pričele že leta 1905, ko je George Loftus iz Minneapolisa, Minn., vložil po svojem odvetniku James Manahan pritožbo radi previsoke tovornine. James Monohan je hudo špikal kapitalista J. J. Hilla, ki se je s sodrugi sledajič vdal na znižanje tovornine za 20 procentov, in k temu se zniža tudi osebna voznina.

Vsled odloka najvišjega sodišča primorane so minnesotske železnice vrniti pošiljalcem tovornine okoli **$3,000,000. — razloček** med sedaj določeno **tovornino** in **tovornino, ki so jo računile** od 1. **junija 1907 dosihmal.**

Vsaka oseba, **katera** je kedaj **potovala po katerikoli železnici** v **Minesoti**, izven **Minneapolis & St.** Louis železnice, **zamore zahtevati** povračilo voznine, **kolikor** se je **več plačalo kot dva centa za** miljo. Za dokaz treba je **pobotnice** ali potrdila (receipt), **da se** razvidi koliko je bilo plačano.

James J. Hill, kralj zapadnih železnic s sedežem v St. Paul, Minn., je **zelo nevoljen radi** tega odloka, ki bo pridržal v žepih ljudstva nekaj denarja, mesto, da bi šel v njegove **velikanske denarne skrinje**. Odgovoril je nekem časnikarju, ko ga je prišal vsled odloka — da naj **rajše govori** k bučnem stebru, kot k njemu, ker mu ne bo dal odgovora.

Governer Eberhardt se veseli zmage.

300 ZVERINI VOJAKOV UMORJENIH NA VLAKU.

Bivši upravitelj chiprodsedstva Diaza nazaj v Mehiko. Podjetniki v El Paso molijo za mir v kat. republiki.

Pariz, **11.** junija. Zet razpred sednika Diaz se je odpeljal v Madrid, da se posvetuje s špansko vlado radi delovanja na to, da se Diaz vrne v Mehiko.

Porfirio Diaz je sprejel nedolgo tega delegacijo amerikanskih prijateljev, kateri so ga obiskali zato, da bi se vrnil v Mehiko, da bi po regal z nasvetom doseči mir.

El Paso, Tex., 11. junija. Razne kongregacije mesta El Paso bodo molile prihodnjo nedeljo za mir v Mehiki.

Podjetniki ki trpijo financijelno radi vednega nemira v Mehiki čelajo vsakojake načrte kako bi pomogli, da bi kraljeval zopet mir v sosedni katoliški republiki, in zato so sklenili poskusiti z molitvijo.

Nogalec, Ariz., 11. junija. Vstaši so z dinamitom vbili 200 vladnih vojakov, ki so se peljali v vlaku.

BANKIR OBDOLŽEN UMORA.

Washburn, N. D. 10. junija — W. T. Anderson, prejšni pomožni kasir na banki, je obtožen umora s strelom kasirja Clarence Funk.

Pripoznal je nekrivdo.

Funk je bil umorjen na svojem domu, in državni pravdnik dolži Andersona, da ga je vstrelil s svojega doma 40 čevljev stran.

BITKA ZA BRUNE BILA ZASTONJ.

Milwauke, Wis., 10. junija. — Lesni nadzorniki so izjavili, da je velikanski kup brunov, za katere se je bila praventa civilna vojska med znanim Dietz-om, ki je sedaj v zaporu, in med oblastmi, nič vreden.

Pred 10 leti je Weyerhaeser družba posekala les in voda ga je splovela na Diez-ovo farmo. Dietz ni dovolil les premakniti iz svojega zemljišča, ker se mu ni izplačala odškodnina, in zato je les le žel dokler je sperel.

OGANJE USMRTI DECKA.

Hibbing, Minn., 9. junija. — Francis Roberts, 5 letni sin starišev Andrew Roberts, ki živijo 3 milje južno od Hibbinga, je umrl radi zastrupljenja po alkoholu.

Fant je našel steklenico žganja zraven moža, ki je ležal ob cesti pijan, in ga je pil. Z dečkom bili so sosedovi deški, 6, 8 in 12 let stari, ki so tudi pili iz stekleuice. Našli so jih starši v nezavesti le žeče ob poti.

Dr. Adams je izpumpal iz želodcev nezavestnih dečkov alkohol, in skrbi se jim uspelo.

[illegible] V [illegible]. 3 [illegible], 25 [illegible].

Denver, Colo, 9. junija. — Tri [illegible], okoli 20 [illegible] in [illegible] in tiskovne [illegible] je [illegible] novičke, ki je [illegible] Denver in okolici [illegible] mali.

Eksplozija je ubila 3 delavce na mestu, [illegible] v [illegible].

[illegible] ODLOČEN ZA [illegible] ZOPER [illegible].

Porter Charlton bo pokan v domovino obdolžen hudodelstva. — Sklep najvišjega sodišča zoper zavlačevanje.

Washinton, D. C., 39. junija. — Porter Charlton mora nazaj v Italijo na odgovor radi obdolženja, da je umoril svojo ženo leta 1910. To je sklep najvišjega sodišča v Ameriki.

Sodnik Lurton je izrekel mnenje nadsodišča kakor hitro se je obravnava pričela. Izrekel se je, da nižje sodišče ni napravilo nikake napake z izključenjem dokazov glede blaznosti morilca, in da se ni storila nikaka napaka, ker se je Charlton formalno zahteval v Italijo.

Sodnik je razpravljal glavno točko — če se zamore poslati v Italijo ameriškega državljana za hudodeljstvo, katero je storil tam posebno ker Italija neče poslati svojih podanikov v Ameriko k zaslišanju vsled hudodeljstev, katere so storili tukaj. On je bil mnenja, da izvira upor, poslati hudodelca v inozemstvo, iz novejših časov. Nekatere nagodbe govorijo, da kriminalov ni potreba poslati v inozemstvo, druge pa molčijo o tem.

On je razložil, da, če se hudodelci ne pošljejo nazaj v dotično kraljevino, kjer so storili hudodeljstvo, ostali bodo nekaznjeni, ker inozemski prestopki in prelomki postav niso kaznjivi v Ameriki. Po mednarodni postavi toraj ni, vsled Italijanskih sodnijskih procesov, nagodba z Italijo glede pošiljatve hudodelcev nazaj v Italijo neveljavna in nepravomočna, in Združene države morajo poslati italijanskega hudodelca v Italijo.

Charlton je bil zaprt skoro tri leta v Hudson County ječi v New Jersey, med kojim časom so se oblasti prerivale za njegovo ekstracijo. Današnji nadsod sklep potrdi odlok prejšnega vladnega tajnika Knox, ki je sklenil poslati Charltona pred italijansko sodišče. Jetnik bo toraj izročen italijanski vladi v obsodbo.

Porter Charlton je obtožen umora svoje neveste, katero je stlačil v kofer, in jo pogreznil v jezero Cano na Italijanskem. Oba kontinenta sta iskala morilca, posebno ker je bil oče Charltona mnenja, da je bil tudi njegov sin umrjen. Iskalo se je toraj po 21 letnem možu, ki je bil bančni uradnik v New York, in je poročil 8 let starejšo žensko. To vprašanje je bilo rešeno, ko je došel iz Italije v New York kovček, za znamovan z začetnimi črkami njegovega imena. Še isto noč se je Charlton udal

NADSODIŠČE VZDRŽI ČASNIKARSKO POSTAVO.

Washington, D. C., 10. junija. Najvišje sodišče je danes vzdržalo konštitucijonalnost poštne postave z leta 1912, katera zahteva objavo stanja časnikov.

Časnikarstvo se je pritožilo zoper zahtevo, da mora vsak časnik predložiti in objaviti poluletno zapriseženo izjavo, katera vsebuje imena urednikov, lastnikov, delničarjev, upnikov in naročnikov. Postava tudi zahteva, da mora biti vsak plačan spis podpisan z besedo "Advertisement."

New Yorški veliki časniki so se vprli ti postavi, češ, da je zoper ustavna. Najvišje sodišče jo je potrdilo kot ustavno, in podvreči se ji mora nad 25,000 publikacij v Zjedinjenih državah.

[illegible] V [illegible] [illegible] [illegible].

Allianse, O., 11. junija. Štiri osebe so gotovo vsled eksplozije 5 tn smotnih vžigalic, ki so bile shranjene v enem silosu.

Dve osebe in več postopalj je gotovo vsled eksplozije. Škoda je $50,000. —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Vojaštvo otoka Šulu se pripravlja na akcijo. — General Pershing pošlje vojaštvo zoper sultana Jole.

Manila, Filipinski otoki, 11. junija. — Brigadir general John J. Pershing, kommandant oddelka Mindanav, je gotov z vsemi pripravami za napredovanje ob naposku dneva, da se sprime v odločilni bitki z vstaškimi Muri, vrtjeni pri Bagsag pod poveljstvom sultana otoka Jolo.

Pričakuje se, da se bodo Muri vstavljali z vso trdovratnostjo za to je zbral poveljnik vse na razpolago mu stoječe vojaštvo in konštabierje zoper divje vstaše.

TISOČE GROBA ZA MOČE ZAPLENJENO.

London 11. junija. Policija je zavzela zadnjo noč neko skladišče in zaplenila je od 3000 do 4000 pušk in bajonetov, ki so bili zapakani v zabojih, pripravljeni za odpošiljatev.

Zavzetje je bilo nasledek zaplenjenja pušk in bajonetov, ki so došli iz Liverpola v Dublin 6. junija. Ta pošiljatev je bila naslovljena na irskega barona Farnham in, se je odposlala iz istega skladišča kjer se je našlo danes orožje.

MILITANT VRŽE MOKO NA PREMIERJA.

Moški militant vrže vrečo moke na državnika. Člani kabineta vsi močnati.

London, 11. junija. — Eden najdivnejših prizorov se je videl danes v poslanski zbornici, ko je neki mož, ki sočustuje s militantnimi sufragetkami, vrgel z galerije vrečo moke pred ministerskega predsednika Asquith.

Vreča mu je zadela premirja, ki je držal ravno govor, in ko je padla na tla se je razkljala in obiak moke je obsul ministerske sedže.

Mož, ki je vrgel moko je tudi vsul sufragetske knjižice na poslance, ki so sedeli pod galerijo, in je kričaje oznanjeval smrt sufragetke Emilije Davison, katera je našla smrt pod kopiti kraljevega konja. Moža so zaprli.

Miss Clara E. Given načelnica militantk in Miss Kitty Marion stevska pod $15,000 varščine vsled obtožbe zažiga odra za gledalce pri Hurst Park dirkališču, kjer je $70,000. — škode.

PETNAJST RANJENIH V RADUKI.

New Orleans, La., 11 junija — 15 mož je ranjenih s strelom, in mnogo drugače pobitih vsled raduke, ker je 300 prostaških stavkarjev napadlo skebe.

BOLGARI IN SRBI SO SE SPOPADLI. SRBI POSLALI BULGARIJI ULTIMATUM.

VEČ PRASK SE POROČA V BLIZINI MAKRES. BOJ MED BALKANSKIMI DRŽAVAMI NEIZBEŽLJIV. — OBE STRANI TRDOVRATNE. SRBSKI POSLANEC ZAPUST BULGARSKO PRESTOLICO.

London 10. junija — Več Srbov je bilo vbitih danes v praskah med Srbi in Bulgari v bližini male vasi Mares. Ta novica je došla v specijelni brzojavki k belgrajskem uradu tukaj.

Pričakuje se novih bitk, ker je Srbija poslala bulgarskem vojskovodju poročilo, da morajo Bulgari zapustiti do 7 zvečer vas Volodan, v nasprotnem slučaju bo Srbski vojskovodja bombardiral naselbino Istip, kjer so vtaborjeni Bulgari.

Srbija in Bulgarija vstrajajo trdovratno pri svojih zahtevah in nasprotje je vsak dan bolj napeto. Če Bulgarija odbije Srbske zahteve predložene v posebni noti, bo do Srbija in Grčija razglasile priklopenje zasedenega Makedonskega ozemlja.

Edino upanje, da se ne bo vnel nov boj je naslonjeno na dejstvo ker manjka Bulgariji sredstev za nadaljevanje vojskovanja. Srbija in Grcija uso le v tej zadevi bolj še preskrbljene, ampak zasedajo tudi boljše strategične točke. Ta dejstva so najbrže vzrok mirnosti s katero se ozira Srbija na vojsko.

Brzojavka iz Sofije časniku Daily Mail poroča, da je vzbudilo odpotovanje srbskega ministra z družino vred v Beigrad, mnogo vznemirjenja.

Bulgarija bo baje odgovorila Srbiji, da ne more Bulgarija privoliti v nobeno zahtevo Srbije, ker se Bulgarija čuti popolnoma pravično, in ker so Srbske zahteve vse neutemeljene.

OČE IN OTROK UMORJENA V POSTELJI.

Harrisonville, Mo., 10. junija. Arthur Keller, železniški delavec, je bil vbit v postelji s sekiro, in njegova sedemletna hči je smrtno nevarno ranjena. Vdarec namenjen materi in ženi je zadel ob stranico postelje in jo je zbudil.

Mrs. Keller je skočila s postelje in v borenju z morilcem ga je odgnala iz hiše. Poklicala je sosede, ki so se zbrali, da polčejo morilca. Mrs. Keller je na smrt ranjena.

[illegible] BRZOJAV RAZKRIJE [illegible].

New York 9. junija. Nekakih nadaljnih poročil ni dospelo semo o požaru parnika Olinda, ki je nekje ob kalih države Georgia.

Uvsi dotične pomembne črte je došli brezžični brzojav, da je parnik v ognju, in dalo chuđal do ognji v kubo luko.

Parnik Olinda je odpotoval New York na poti v Kubo 8 [illegible] in blagom.

STRELA UBIJE TRI NA CERKVENEM PRAGU.

Freeport, Ill., 9. junija. — Strela je udila tri in je ranila enega človeka z vdarcem včeraj v tukajšno nemško cerkev.

SALUNI V WISCONSIN STROGJE NADZOROVANI.

La Crosse, Wis., 11. junija. — Governer McGovern izdaje zadnje čase ukaze na državne pravdnike, da morajo zanaprej strožje paziti na delovanje salunov, in da so ob določeni uri zaprti.

Imenovani bodo posebni uradniki, da bodo strogo pazili na poslovanje salunov, in vsak prestopek ino ostro kaznovan.

Governerja je prisilile k temu nastopu dejstvo, da se vlačuge obešajo po deželnih selenih odkar so bile pregnane iz mest. V Los Cruces County je baje prostitutno življenje po deželi skrajno neredno, in pijanih ljudi je povsod obilo.

SEFKET PAŠA USMRJEN NA ULICI.

TURŠKI VELIKI VEZIR IN IBRAHIM BEJ USMRCENA OD NAPADALCA. SMRT VOJNEGA MINISTRA SE PRIPISUJE ZAROTI MLADOTURKOV. SEFKET PAŠA BIL JE VODJA REORMATORJEV.

Konstantinopel, 11. junija — Turški veliki vezir Mohamed Ševket paša je bil napaden in vmorjen danes ápoldne od dveh, z revolverji oboroženih mož, v svojem avtomobilu na poti k visoki porti.

Ibrahim bej, njegov adjutant, je bil tudi usmrčen. Napadalca bila sta civilista.

Kakor se govori tukaj se je napad in umor izvršil vsled kompleta Mladoturkov.

Mohamed Ševket paša je držal urad od 23. januarja, ko je Kiamil paša odstopil. Isti dan je bil vstreljen Nazim paša, poveljnik čet pri Čataldži, v neki demonstraciji v Carigradu.

Mohamed Ševket paša je bil Arabec in je prišel v Carigrad kot dešek. Študiral je vojaško akademijo in prejšni sultan, Abdul Hamid, ga je jako čislal, in povzdignil ga je k generalnem štabu. Ševket paša je študiral 10 let v Nemčiji nemški vjaški sistem. Vsled prijateljstva s prejšnjim sultanom je Ševket paša zakrivil padec Abdul Hamida.

V sedanji vojski z balkanskim državami je bil Ševket paša glavar vojnega urada, in on je vedno deloval na to, dase čim prej sklene mir.

HLAČE ROPARJA ZABRANILO TATVINO.

Boston, Mass., 10. junija. Raztrgane hlače tata, ktere so se najle med obleko bogate ženske, so povzročile, da so vjeli tato in zabranili tatvino draguljadi v vrednosti $10,000.

John M. Richard, 18 let star, je vlomil v zimsko stanovanje bogataša Winthrop, katero je čez poletje zaprto. Ko je neka uslužbenka šla v neobljudeno hišo za nekim delom, našla je v sobi gospe raztrgane hlače. Poklicala je policijo, katera je našla dva pola kovčeka obleke, knjig in draguljadi v vrednosti $10,000. Predmeti so poslopje, in našli v kleti v premogu skritega mladega vlomilca, ki je meril z revolverjem na policijo. Policija potegnila je svoje revolverje in tat se je vdal.

PROD SE POTOPI 50 JIH VTONE.

St. Petersburg, Rusija 10. junija. Brzojavka iz mesteca Vyjatka poroča, da je vtonilo 50 oseb, ki so se peljale na brodu čez reko Cepka, na dan Vstajenja 5. junija.

Ljudstvo je silno razburjeno ker policija ni ogledala broda, če je varen ali ne.

POL MILIJONA ŠKODE VSLED POŽARA.

Springfield, Mo., 10. junija. — Ogenj ki je prišel v kleti tukaj sne trgovine se je tako bliskovito hitro razširjal, da je v teku dveh ur vničil poslopij, ki se cenijo na pol miljona dolarjev.

Četrtina trgovskih hiš na "public square" je v razvalinah in vpepeljen je vse blago.

NEGER OBESEN.

Washington, D. C., 10. junija. — Zamorec Nat Green, ki je napadel neko belo žensko blizu kapitola na sv. večer, je bil včeraj obešen. Priznal je hudodelstvo in predsednik ni vporabil milosti.

Pred smrtjo je umiral, da starum in "dope" (omotica) kriva njegove smrti.

PLUMBERJI ZMAGALI BREZ DOLGE STAVKE.

Minneapolis, Minn., 10. junija. 240 mestnih plumberjev je pustilo delo pred dvemi dnevi, da vkrepijo zahtevo višje plače od $4.50 do $5 — za osemurno delo.

Delodajalci so ugodili zahtevam rusan dveh služajev, kjer je vdeležencih okoli 20 plumberjev.

SENATORJI PREISKUJEJO ZADEVE V W. VIRGINIA.

Slišijo o prekem sodu. Zaslišijo milico. Zapienijo puške in kanone. Obe stranki krive žalostnih razmer.

Charleston, W. Va., 11. junija. Dramatično zgodovino je razvil državni generalni adjutant Charles D. Elliot, ko je pripovedoval senatnem odboru, ki preiskuje razmere v West Virginijskih štrajkarskih okrajih.

Senator Borah preiskuje, ako so bile ustavne pravice delavcev v Paint in Cabin Creek dolinah kršene — ako so govorice o surovosti čuvajev premogovnikov resnične.

Gen Elliott, ki je poveljeval milici, je izpovedal, da je zapienil 720,000 komadov municije, tisoč pušk in šest strojnih topov, katero orožje so spravili v West Virginia lastniki premogokopov.

Gen Elliott je djal nadalje, da so nastopili miličarji službo čuvajev, kakor hitro je bil preklican prekisod, in ko je prekisod zopet v moč prišel, so šli ti čuvaji toraj k milici.

Elliott je pripovedoval o srdih spopadih med čuvaji in premogarji o vseh katere so oblasti zaprle, in o poštiganju in vničenju lastnine. Njegovo poročilo graja milico, premogarjein lastnike premogokopov.

Sodnijam seje vzela pravica, in na njih mesto je postavil governer vojake, in to je vzrok nemira in raduk je djal senator Borah, umora nekega štrajkarja.

Operatorji so dolžili United Mine Workers f America, da so oni zakrivili razmere v svoji posušnji organizirati premogarje v West Virginia. Izrazili so se da, v West Virginia ni nikake surovosti, in da se je uvažalo orožje v West Virginiz v svrho povzročenega upora in poškodbe.

Guverner Hatfield je dal senatskem odboru sobo, kjer bo zasliševal stranke, ampak odbor ni sprejel ponudbe in je odprl pisarno v nekem hotelu.

DELAVSKI NASTOP KONČA S STAVO [illegible].

Ipowich, Mass., 11. junija. — Tovarne v Ipowich, pred vhodom kojih je bila vmorćena neka ženska, in ranjenih pet oseb zadnji večer v raduki, so zopet poslovati pod pokroviteljstvom policije. Okoli 200 delavcev se je povrnilo nadelo in okoli 600 jih še stavka.

Dvaindvajset oseb je v ječi radi razgrajanja in pet jih je v bolnišnici.